

**Spreektekst¹ Marianne van der Sloot – Fractievoorzitter CDA Brabant
Begroting 2019 Provincie Noord-Brabant (09-11-2018)**

Voorzitter,

Het **weerbericht** van ons mooie Brabant is redelijk stabiel. Bewolkt met hier en daar zonneschijn. En met een **politieke klimaatverandering** op komst, die vanaf maart lijkt in te zetten. Daar gaan wij van uit ;-).

En in dat licht zijn de recente **temperatuurschommelingen** in de coalitie op zijn minst 'boeiend'.

- Want de **SP** veroorzaakt een koudefront in dit college door haar standpunt over de herindeling van Nuenen. Met steun overigens deze week van de Eindhovense SP-fractie.
- **D66** lijkt alle donkere wolken structureel te ontkennen.
- De **PvdA** is lekker klimaatneutraal.
- En, ach voorzitter, de **VVD**, die maken zich niet druk om een koudefrontje meer of minder. De VVD zegt nog steeds dat de zon schijnt, ook als het regent.

We gaan het meemaken.

Voorzitter, volgend jaar zijn de verkiezingen. En steeds weer is het vertrouwen in ons, in de 'politiek' laag. Te laag, zo'n 40%. Om met het KNMI te spreken: een **Code Oranje**. Met kans op problemen en extreme situaties.

Maar laten we eerlijk zijn. Een aantal processen van de afgelopen tijd, in dit Huis, scoorden niet eens Code Oranje maar rechtstreeks **Code Rood**, door de wijze waarop met de Brabanders is omgegaan. En met Code Rood kun je er volgens het KNMI zeker van zijn dat er problemen gaan ontstaan.

En dat klopt:

- bij de **transitie van de landbouw**;
- bij de **herindeling van Nuenen**;
- en bij de **mestfabriek in Oss**

staan we met de ruggen tegenover elkaar én voelen mensen zich niet gehoord.

De Provincie wordt gezien als '**onbehouden**' en **onvoorspelbaar**, en dat snap ik wel. Het lukt het college keer op keer om van bovenaf in te grijpen.

---

¹ Alleen het gesproken woord telt.

Terwijl – en het CDA blijft het herhalen – het gras echt niet harder gaat groeien door aan de sprietten te trekken. Maar door de wortels te voeden.

Voorzitter, gelukkig zien we in Brabant ook momenten waarop de zon doorbreekt.

- In het groot: met de snellere aanpak van **Hooipolder**.
- En in het klein: geen flitspaal voor hardrijders, maar eentje die goed bedrag beloont. Met een **spaarsysteem** voor de lokale gemeenschap. Een groot succes in Helmond, Eerde en Lith. Dichtbij en duidelijk.

Voorzitter,

Wij zijn van mening dat het na Code Rood tijd is voor **Code Groen**.

Nietwaar GroenLinks? Ik zal u een stukje meenemen in onze Code Groen.

Voorzitter, vandaag spreken wij als CDA over 3 onderwerpen, die **dichtbij en duidelijk** zijn:

- 1) **Sociale Veerkracht**.
- 2) **De Nieuwe Economie**.
- 3) **De toekomst** (van energie en landbouw).

Mijn collega Huseyin Bahar zal straks ingaan op de **degelijkheid** van het huishoudboekje van de Provincie.

1. Sociale Veerkracht

Op **Sociale Veerkracht**, de leefbaarheid van Brabant, blijven we terugkomen, voorzitter. Niet omdat we de heer Swinkels zo graag in de weg zitten. Maar omdat de gevoelstemperatuur zo laag is, én wij dit onderwerp zó ongelooflijk belangrijk vinden.

Wij zien dat we in 2019 5,6 miljoen euro inzetten om vooral óver mensen te spreken. Er wordt vergeten mét mensen te spreken én dingen samen te doen. En ik kan mij de discussies nog goed herinneren: de ‘bolwerken’, zoals de seniorenbonden, móesten en zouden onder dit college verdwijnen. Maar er kwam niets voor terug. En dat terwijl er zoveel maatschappelijk opgaven in Brabant zijn. Zoals de vergrijzing. Met grote impact. Daarom komen we met een **motie Senioren**.

Bij **leefbaarheid** hoort voor ons ook verantwoordelijkheid, nu én in de toekomst. De ondersteuning van **Q-koortsslachtoffers** is sinds dit jaar bij de gemeente belegd. Uit gesprekken met Q-koortspatiënten en Q-support begrijpen wij dat die overdracht, soms wel, maar soms ook echt niet soepel gaat. Ook zien we dat alle kennis over Q-koorts en de aanpak nú nog in huis is, bij de betrokkenen. Die willen we borgen, ook voor de toekomst. Hier dienen we een **motie** voor in.

Ondernijning voorzitter, blijft een bedreiging voor onze Brabantse samenleving. Wij zien 3 zaken die we willen aanpakken: dichtbij 1) met de versterking van de **lokale journalistiek**, 2) met een experiment met 'onorthodoxe' maatregelen tegen **dumpers van drugs- en ander afval**, en 3) met een gereedschapskist voor gemeenten gevuld met mogelijkheden en instrumenten om **vakantieparken** zonder toekomstperspectief aan te pakken. Hiertoe dienen we twee **amendementen** en een **motie** in.

2. Economie

Dan **Economie** voorzitter, de wind waait uit een andere hoek. De wereld van 4 jaar geleden is niet meer. We gaan van werkloosheid toen naar een schreeuwend tekort aan personeel nu. En van hoge rentes naar leningen die je bijna gratis krijgt. Die veranderende wereld, dat betekent ook iets voor ons. De rol van Provinciale Suikeroom past niet meer.

Pleiten wij voor een einde aan de economische programma's? Nee. Het CDA ziet een hele goede rol voor de Provincie als partner in de economie. Want we hebben veel grote uitdagingen. Zoals het gat op de **arbeidsmarkt**. De mismatch. En de tekorten aan vakmensen. Hét grote item van dit moment, zoals het college het zelf ook noemt. Dat vraagt om actie. Als wij lezen dat, ondanks alle acties, 'het resterende budget beperkt is', dan vrezen wij dat we kansen missen. En dat de zorg, de horeca, de logistiek en de techniek straks écht met lege handen zitten. Met alle consequenties van dien. Graag horen wij meer van de gedeputeerde.

Voorzitter, belangrijk voor de economie van Brabant is het bereikbaar maken van **bedrijventerreinen** met het openbaar vervoer. Bijvoorbeeld: Bedrijvenpark Moerdijk, Bedrijvenpark Aviolanda, Breda Airport en onze legerbasis in Oirschot. Hiervoor komen wij met een motie.

En dan de **arbeidsmigranten**. Zo'n 100.000 mensen die allemaal een goed dak boven hun hoofd verdienen. En veiligheid. Want zolang we onze logistieke ambities hebben en houden, zijn we afhankelijk van mensen van ver en verder. We zijn blij dat we als Brabant aan de slag gaan met de huisvesting. Met een grote rol voor de gemeenten en de provincie. De vraag aan de gedeputeerde is hoe verstrekkend hij zijn rol ziet. Wat als er nu geen goede afspraken liggen over de huisvesting van arbeidsmigranten met een gemeente? Wat doet u dan?

3. De toekomst

Voorzitter, dan de toekomst. De Provincie is bij uitstek (mede)verantwoordelijk voor de toekomst van Brabant.

Want we hebben de wind in de rug en daar moeten we gebruik van maken. Specifiek ga ik in op **stadslogistiek**, **cultuur** en de toekomst van de **landbouw**.

a. Stadslogistiek

Voorzitter, de bezorging van pakketjes en boodschappen én de bevoorrading van winkels groeit gigantisch. Net als de regels en goede bedoelingen. Maar er is weinig vooruitgang.

- We spraken met Brabantse ondernemers die gek worden van alle losse regels van gemeenten over bevoorrading. Net na de zomer is gelukkig door de minister één lijn getrokken. Er zijn straks nog maar 2 soorten milieuzones. Het CDA wil er zeker van zijn dat Brabant in al haar steden kiest voor dezelfde soort **milieuzone**. En wel de groenste die er is. Daarom vragen wij de gedeputeerde daar regie op te nemen.
- En dan de bestelbusjes: van DHL, PostNL, UPS, GLS, de Jumbo, Albert Heijn die de hele dag door de straten rijden. Al eerder stelden we hier vragen over. Pas is onderzocht dat 80% van de rondjes die gereden worden voor 1 pakketje is. Samenwerken en het bundelen van vracht lijken simpele oplossingen. Maar die vragen lef en veel data-onderzoek. En laten we daar in Brabant nu allebei heel goed in zijn. Wij dienen een motie in voor een **Brabantse Green Deal Stadslogistiek**. Met een hoge ambitie: in 2025 emissieloos bevoorraden in de B5 steden.

b. Cultuur

Voorzitter, de keuze voor de toekomst van de **Philharmonie** vonden wij geen goede beslissing. Wij dienen daar een amendement voor in.

GroenLinks komt straks met een bijdrage over steun aan ons **Noordbrabants Museum**. Terecht.

c. Toekomst van de landbouw

Dan de toekomst van de **landbouw**, die kent veel vraagtekens. Zeker na woensdag. Het is belangrijk dat we als Brabant gaan investeren in **innovaties**. Zoals 8 **nieuwe stalsystemen**. Maar we vragen ons af of deze ontwikkelingen én vóóral de erkenning ervan, wel op tijd komen voor de deadline van 2022. Vraag aan de gedeputeerde: wat doet u als blijkt dat de stalsystemen er niet op tijd zijn?

Ook in de stad of in het dorp zijn mooi groene initiatieven als **pluktuinen** en **stadslandbouw**. De huidige **groensubsidies** voor biodiversiteit zijn er alleen niet voor ingericht. Wij willen de gedeputeerde vragen om bij deze subsidies geen verschil te maken tussen stad en platteland.

Verder dienen we een **amendement** in voor afschaffing van de leges bij **faunaschade**. Vooral omdat wij, net als veel organisaties van Das&Boom tot de ZLTO, het belangrijk vinden dát er geen drempels zijn voor melden.

Spreektekst

Tot slot willen we stilstaan bij 2019 als een bijzonder jaar. **75 jaar bevrijding**. Een indrukwekkend moment, een indrukwekkende herdenking en een indrukwekkend programma dat er ligt om 2019 bijzonder te maken. Voor iedereen, groot en klein, dat vinden we belangrijk.

Tot zover, voorzitter, Code Groen. En nu over naar het **Degelijke Huishoudboekje** van collega Bahar. Want voor niets gaat de zon op.